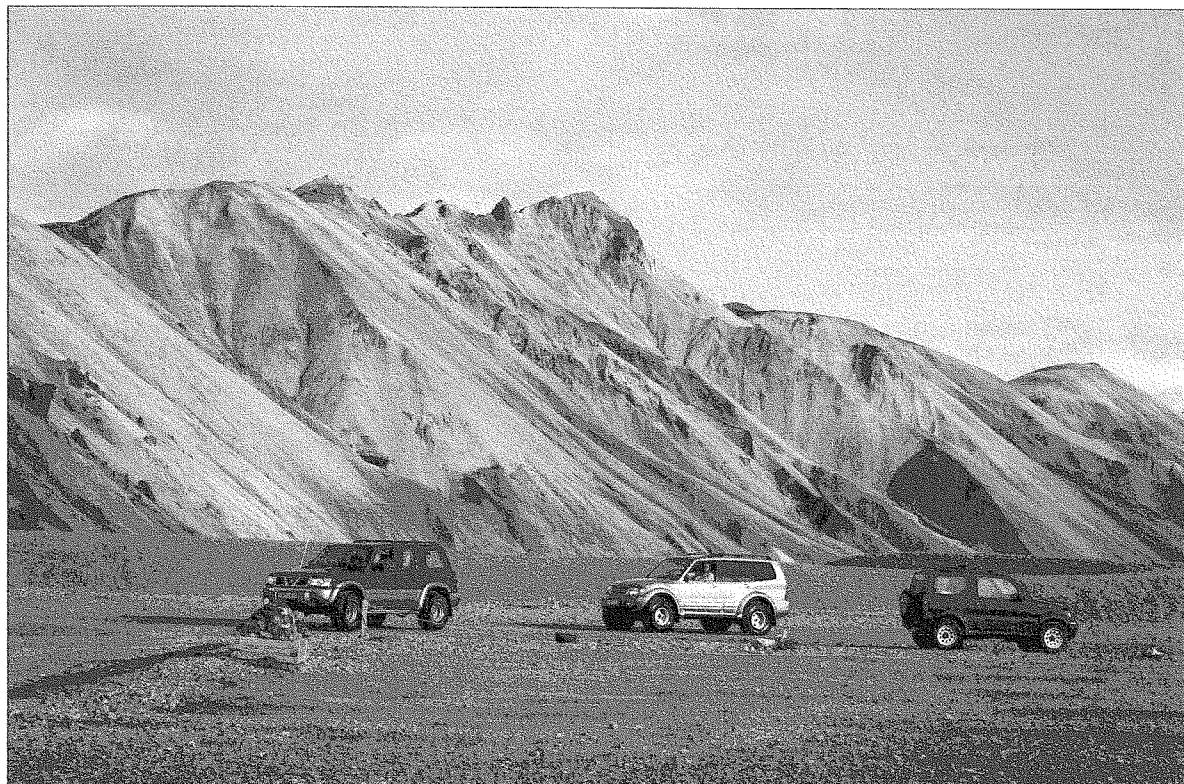

Útgjöld og gistiincætur ferðamanna á Íslandi

Frá Landmannalaugum.

Mynd: RG

Hagstofa Íslands

Samantekt unnin fyrir Hagstofu Íslands

desember 2007

Höfundur: Rögnvaldur Guðmundsson
Rannsóknir og ráðgjöf ferðaþjónustunnar ehf
Tækniðarði, Dunhaga 5,
107 Reykjavík

Efnisyfirlit

1.0 Útgjöld innlendra ferðamanna á Íslandi 1992-2005	1
2.0 Útgjöld erlendra ferðamanna á Íslandi 1996-2005	3
2.1 Útgjöld eftir markaðssvæðum	5
2.2 Útgjöld eftir tilgangi ferðar	5
2.3 Útgjöld eftir föruneyti	6
2.3 Útgjöld á höfuðborgarsvæðinu og á landsbyggðinni	6
3.0 Gistinætur Íslendinga á ferðalögum innanlands 2004	7
4.0 Gistinætur erlendra ferðamanna á Íslandi 2004	8
4.1 Gistinætur eftir markaðssvæðum	9
4.2 Gistinætur eftir landshlutum	11
4.3 Gistinætur eftir gismáta	12

1.0 Útgjöld innlendra ferðamanna á Íslandi 1992-2005

Áætlanirnar sem hér fara á efir byggja á neðangreindum könnunum RRF:

1992

Könnun framkvæmd á 15 stöðum við hringveginn meðal Íslendinga á ferð um landið sumarið 1992. Alls 2067 svarendur. Af þeim sundurliðuðu 1239 útgjöld sín, um 61%.

1996

Könnun framkvæmd á 15 stöðum við hringveginn meðal Íslendinga á ferð um landið sumarið 1996. Alls 1672 svarendur. Af þeim sundurliðuðu 1042 útgjöld sín s.l. sólarhring, um 62%.

1999

Sumarkönnun meðal ferðamanna á Norðurlandi vestra sumarið 1999. Þar svöruðu 267 innlendir næturgestir og 63% þeirra sundurliðuðu eyðslu sína á svæðinu síðasta sólarhringinn.

2003

Könnun meðal Íslendinga á norðanverðum Vestfjörðum sumarið 2003. 292 Íslendingar tóku þátt og 61% þeirra sundurliðuðu útgjöld sín á svæðinu.

2005

Könnun meðal Íslendinga á Austurlandi sumarið 2005. 329 Íslendingar tóku þátt og 67% þeirra sundurliðuðu útgjöld sín á svæðinu.¹

1. tafla

Útgjöld Íslendinga á ferðum innanlands 1992-2005

	Íslandi 1992	%	Íslandi 1996	%	NV-landi 1999	%	N-Vestfj 2003	%	Austurl 2005	%
Gisting	390	17	420	14	830	25	660	15	1050	17
Tjaldsvæði							80	2	250	4
Véilingahús	460	19	570	18	500	15	910	21	1120	18
Sjóppur	170	7	350	11	420	13				
Matvara	440	19	450	14	320	10	800	19	800	12
Gjafir/minjagripir	50	2	90	3	70	2				
Eldsneyti/viðgerðir	550	23	900	29	870	26	1260	29	2180	34
Afþreying	180	8	170	6	180	6	460	11	610	10
Annað	130	5	150	5	110	3	150	3	300	5
ALLS kr	2370		3100		3300		4320		6310	

Flest bendir til þess að dagleg útgjöld innlendra ferðamanna á Austurlandi sumarið 2005 séu í hærri kantinum miðað við meðalútgjöld Íslendinga á ferð um landið það árið.

¹. Allar þessar kannanir voru framkvæmdar á landsbyggðinni. Mikilvægt er að framkvæma könnun til að fá fram sundurliðuð útgjöld innlendra gesta á höfuðborgarsvæðinu, þar sem neyslumynstur þar er líklega talsvert annað en á landsbyggðinni, t.d. minna eytt í eldsneyti en meira í verslun og veitingar.

Eins og kemur fram á bls. 7 er áætlað að um fjórðungur af gistenóttum Íslendinga innanlands, utan hversdagsumhverfis, árið 2004 hafi verið eigin sumarhúsum eða sumarhúsum í eigu fjölskyldunnar. Oft næst fremur illa í sumarhúsafólkið í könnunum en athuganir benda til þess að meðalútgjöld þeirra á dag hafi verið nálgægt 3.000 kr á einstakling árið 2004.²

Frá Ósvör við Bolungarvík.

Mynd: RG

Að öllu samanlöögðu má áætla að meðalútgjöld Íslendinga í ferðum utan hversdagsumhverfis á Íslandi árið 2004 hafi verði 4.500-5.000 kr á mann. Gistinætur Íslendinga á ferðum innanlands eru áætlaðar um 4,9 milljónir það ár. Samkvæmt því má áætla heildarútgjöld innlendra næturgesta á ferð um Ísland 22-25 milljarða árið 2004.³ Þá eru ótalin útgjöld Íslendinga í dagsferðum sem skipta örugglega nokkrum milljörðum en hafa ekki verið nægilega vel rannsökuð.

². Hér er stuðst við kannanir RRF á útgjöldum sumarhúsafólks í uppsveitum Ámessýslu sumarið 1996 og sumarhúsafólks sem tók þátt í könnun í Árborg árið 2001 og þær niðurstöður uppfærðar miðað við viðstörlubreytingu fram til 2004.

³. Þessar áætluðu útgjaldatölur má hækka um, 15-20% til að fá fram núvirði (desember 2007) ef miðað er við vísítoluhaekkanir síðustu þriggja ára. Þannig að líklegt er að útgjöld innlendra næturgesta á Íslandi verði allt að 30 milljarðar króna árið 2007.

2.0 Útgjöld erlendra ferðamanna á Íslandi 1996-2005

Áætlanirnar sem hér fara á eftir byggja á neðangreindum könnunum RRF:

1996

Erlendir ferðamenn á Íslandi sumarið 1996, könnun framkvæmd í Leifsstöð og á Seyðisfirði. 1740 svör, þar af 66% sem sundurliðuðu útgjöld sín á Íslandi.

1999

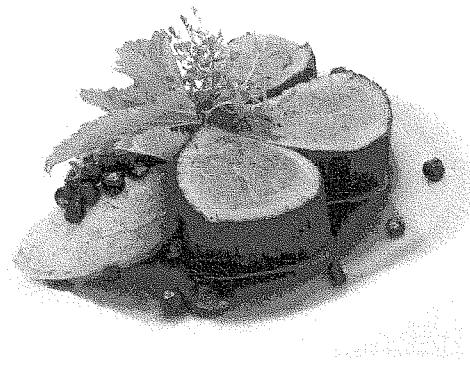
Sumarkönnun meðal erlendra ferðamanna á Norðurlandi vestra sumarið 1999. Þar af 223 erlendir næturstir og 61% þeirra sundurliðuðu eyðslu sína á svæðinu.

2003

Könnun meðal erlendra ferðamanna á norðanverðum Vestfjörðum sumarið 2003. 113 erlendir ferðamenn tóku þátt og 65% þeirra sundurliðuðu útgjöld sín á svæðinu.

2005

Könnun meðal erlendra ferðamanna á Austurlandi sumarið 2005. 474 tóku þátt og 70% þeirra sundurliðuðu útgjöld sín á svæðinu.

Maturinn er mannsins megin. Mynd: Manne Stenros

2. tafla

Útgjöld erlendra ferðamanna á Íslandi 1992-2005

	Íslandi 1996	%	NV-land 1999	%	Vestfirðir 2003	%	Austurland 2005	%
Gisting	2430	41	1350	37	1090	26	2670	33
Tjaldsvæði					220	5	200	3
Veitingahús	1110	19	680	19	860	20	1430	18
Matvara	440	8	490	13	680	16	1160	14
Gjafir/minjagripir	560	9	180	5				
Eldsneyti/viðgerðir	290	5	630	17	960	22	1540	19
Afþreying	370	6	170	5	200	5	750	9
Annað	730	12	150	4	260	6	360	4
ALLS kr	5.930		3.650		4.270		8.110	

Um 362 þúsund erlendir ferðamenn komu til Íslands með flugi eða ferju árið 2004. Meðaldvöl þeirra, samkvæmt rannsóknum Rannsókna og ráðgjafar ferðaþjónustunnar (RRF), var 7,73 nætur; þar af 9,9 nætur að sumarlagi en 5,6 nætur utan sumartíma.⁴

Því má áætla heildarfjölda gistenátta erlendra ferðamanna alls um 2.795.000 árið 2004 /(362 þúsund gestir x 7,73 nætur).

Samkvæmt tölum Seðlabanka Íslands voru gjaldeyristekjur af erlendum ferðamönnum 39,3 milljarðar árið 2004, 26,1 milljarðar vegna útgjálda innanlands en 13,2 milljarðar vegna fargjaldatekna. Samkvæmt því má áætla að dagleg meðalútgjöld erlendra ferðamanna á Íslandi árið 2004 hafi verið um 9.300 kr (26.100.000.000 kr / 2.795.000 nætur).

Þessar tölur Seðlabanka eru því í góðu samræmi við niðurstöður úr *Dear Visitors* könnunum RRF árið 2004, en þær var annars vegar spurt kostnað vegna fargjalda til Íslands og hins vegar útgjöld erlendra ferðamanna á Íslandi. Niðurstöður úr könnunum RRF voru þær að dagleg meðalútgjöld erlendra ferðamanna á Íslandi voru 8.500 kr að sumarlagi en 9.900 kr utan sumartíma; eða um 9.000 kr meðalútgjöld á dag á ársgrundvelli.⁵

Erlendir ferðamenn við Goðafoss.

Mynd: RG

⁴. Hér er byggt á svörum 5.938 erlendra brottfararfærþega í Leifsstöð og á Seyðisfirði árið 2004; 2628 að sumarlagi og 3.310 svörum aðra mánuði ársins.

⁵. Þess má geta að samkvæmt bráðabirgðaniðurstöðum úr *Dear Visitors* könnun RRF sumarið 2007 voru meðalútgjöld erlendra ferðamanna á Íslandi um 10.400 kr á dag og höfðu því hækkað að jafnaði um 1.900 kr frá sumrinu 2004.

2.1 Útgjöld eftir markaðssvæðum

Þegar dagleg útgjöld ferðamanna í könnunum RRF árið 2004 eru greind eftir búsetu ferðamanna, þ.e. í hvaða markaðssvæði þeir eru búsettir, þá kemur í ljós umtalsverður munur. Þannig voru útgjöld mest hjá ferðamönnum frá Norður-Evrópu og síðan Bretum en lægst meðal ferðamanna frá Mið-Evrópu (Pýskaland, Sviss og Austurríki).

Dagleg útgjöld erlendra ferðamanna á Íslandi voru að jafnaði um 20% hærri utan sumars en yfir sumarmánuðina.

**3. tafla Dagleg útgjöld erlendra ferðamanna á Íslandi 2004
eftir markaðssvæðum**

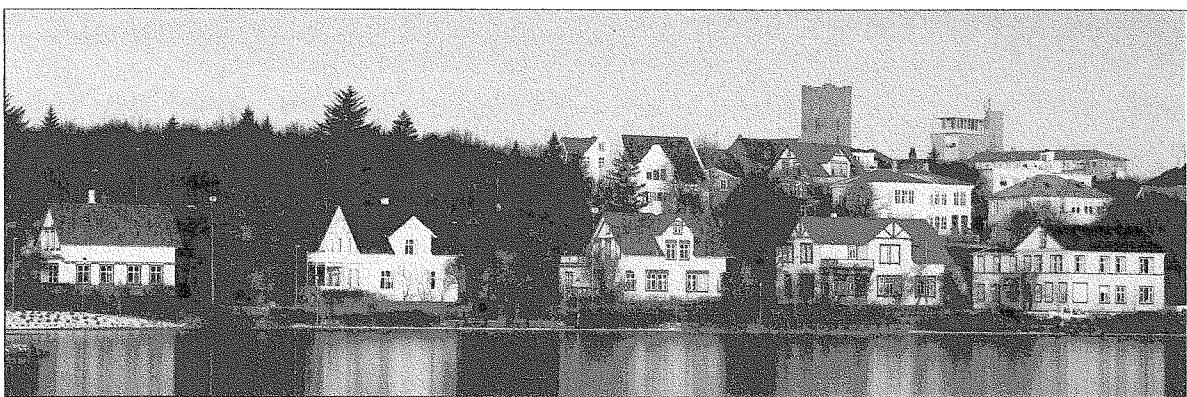
Krónur	Sumar	Utan sumars
Norðurlönd	9.150	9.000
Mið-Evrópa	5.600	7.000
Benelux	7.380	9.200
Bretlandseyjar	11.700	10.950
S-Evrópa	7.360	8.800
N-Ameríka	13.260	12.200
Annað	6.770	10.600
Meðaltal	8.500	9.900

2.2 Útgjöld eftir tilgangi ferðar

Verulegur munur kom einnig í ljós á útgjöldum erlendra ferðamanna eftir tilgangi ferðar til Íslands. Þannig voru dagleg útgjöld hæst meðal þeirra eru komu á ráðstefnur eða voru í viðskiptaerindum, mun lægri meðal þeirra sem voru hér í fríi en lægst hjá þeim sem komu til að heimsækja vini eða ættingja.

**4. tafla Dagleg útgjöld erlendra ferðamanna á Íslandi 2004
eftir tilgangi ferðar**

Krónur	Sumar	Utan sumars
Frí	8.140	10.060
Heimsókn	7.000	5.300
Viðskipti	11.200	12.600
Ráðstefna	11.140	11.300
Meðaltal	8.500	9.900

Við Reykjavíkurfjörn.

Mynd: RG

2.3 Útgjöld eftir föruneyti

Talsverður munur kom einnig í ljós á útgjöldum erlendra ferðamanna eftir föruneyti þeirra á Íslandi. Þeir sem voru með vinnufélögum á ferð eyddu mestu en síðan þeir sem voru einir á ferð. Fólk með börn í föruneyti sínu var hins vegar með tölувart lægri dagsútgjöld á mann.

5. tafla

Dagleg útgjöld erlendra ferðamanna á Íslandi 2004 eftir föruneyti

Krónur	Sumar	Útan sumars
Einn á ferð	8.850	10.300
Með maka	7.800	9.600
Með vinum	8.670	9.180
Barnafjölskylda	7.300	7.940
Vinnufélagar	9.100	12.870
Meðaltal	8.500	9.900

2.4 Útgjöld á höfuðborgarsvæðinu og á landsbyggðinni

Þegar útgjöld þeirra sem eingöngu dvelja í Reykjavík eru borin saman við útgjöld ferðamanna sem gistu eingöngu úti á landi, kemur í ljós marktækur munur. Þannig eyða þeir sem dvelja eingöngu í Reykjavík að jafnaði um 40% meira en þeir sem dvelja á landsbyggðinni.⁶

6. tafla

Dagleg útgjöld erlendra ferðamanna á Íslandi 2004 eftir því hvort gist er á höfuðborgarsvæðinu eða landsbyggðinni

Krónur	Sumar	Útan sumars
Bara gist í Reykjavík	10.750	10.400
Bara gist úti á landi	7.320	7.000
Eitthvað gist úti á landi	7.600	7.300
Meðaltal	8.500	9.900

⁶. Þessari niðurstöðu væri afar áhugavert að fylgja eftir með könnunum á útgjöldum ferðamanna í Reykjavík og sundurlíðun á þeim.

Málfærni í
- 0 2,3 millj. i
Ferð

Málfærni ferð

75 x 3,0 = 46

Útgjöld og gistinætur ferðamanna á Íslandi

3.0 Gistinætur Íslendinga á ferðalögum innanlands 2004

Samkvæmt símakönnun Rannsóknar og ráðgjafar ferðaþjónustunnar má áætla heildarfjölda gistenáttu Íslendinga á ferðalögum innanlands um 4,9 milljónir árið 2004, eða að jafnaði um 17 gistenætur á hvert mannsbarn á Íslandi.⁷

7. tafla Fjöldi og hlutfall gistenáttu Íslendinga 2004 - eftir landshlutum

2007-2008

8.000 (8 milli mill.)

- 500

	Fjöldi 1000 nætur	Hlutfall %
Vesturland	710	14,4
Vestfirðir	330	6,7
Norðurland	1.080	21,9
Austurland	320	6,5
Suðurland	1.570	31,8
Reykjavík og Reykjanes	920	18,7
ALLS	4.930	100,0

Spurt var sérstaklega um gistenætur Íslendinga í eigin sumarhúsum. Um fjórðungur svarenda voru með eigin sumarhús eða höfðu aðgengi að sumarhúsi fjölskyldunnar. Að jafnaði hafði fólk dvalið um 20 nætur í sumarhúsinu árið 2004. Samkvæmt því má áætla að gistenætur Íslendinga í eigin sumarhúsum/sumarhúsi fjölskyldunnar hafi verið um 1,3 milljónir gistenáttu árið 2004 eða riflega fjórðungur allra gistenáttu Íslendinga á Íslandi, utan hversdagsumhverfis.

70%

Sumarhúsa eign landsmanna hefur vaxið hröðum skrefum á síðustu árum.

Mynd: RG

⁷. Úrtakið í könnuninni var 1200 Íslendingar á aldrinum 18-74 ára af landinu öllu. Svarhutfall var 68.5%.

4.0 Gistincetur erlendra ferðamanna á Íslandi 2004

Erlendir ferðamenn til Íslands með flugi eða ferju árið 2004 voru um 362 þúsund talsins. Þar af komu um 349 þúsund um Leifsstöð, samkvæmt talningu Ferðamálaráðs (nú Ferðamálastofu), 8 þúsund með Norraenu til Seyðisfjarðar og a.m.k. 5 þúsund um aðra flugvelli landsins. Þar við bætast um 45 þúsund ferðamenn sem komu til Íslands með skemmtiferðaskipum sumarið 2004.

Rétt tæplega erlendra gesta (auk farþega með skemmtiferðaskipum) komu yfir sumarmánuðina þrjá, júní, júlí og ágúst en rúmur helmingur aðra níu mánuði ársins.

Af einstökum markaðssvæðum komu flestir frá Norðurlöndum en síðan frá Bretlandseyjum.

8. tafla Fjöldi erlendra ferðamanna til Íslands eftir markaðssvæðum 2004⁸

Fjöldi	Utan sumars		Utan sumars	Sumar	ALLT ÁRIÐ
	jan-apríl	sept-des			
Norðurlönd	32.977	27.553	60.530	38.903	99.433
Mið-Evrópa	6.946	7.545	14.491	38.324	52.815
Benelux	3.916	2.763	6.679	8.630	15.309
Bretlandseyjar	21.182	16.517	37.699	22.724	60.423
S-Evrópa	6.385	6.863	13.248	26.050	39.298
N-Ameríka	15.334	13.739	29.073	23.474	52.547
Annað	11.385	9.955	21.340	21.868	43.208
ALLS	98.125	84.935	183.060	178.973	362.033

Mikill munur er á komum fólks frá mismunandi markaðssvæðum að sumri eða utan sumars eins og sést vel á hlutfallsskiptingunni í næstu töflu. Þannig voru gestir frá Mið-Evrópu t.d. um 21% af öllum erlendum ferðamönnum að sumarlagi 2004 en einungis 8% utan sumars.

9. tafla Hlutfall erlendra ferðamanna til Íslands eftir markaðssvæðum 2004

Hlutfall - %	Utan sumars		Utan sumars	Sumar	ALLT ÁRIÐ
	jan-apríl	sept-des			
Norðurlönd	33,6	32,4	33,1	21,7	27,4
Mið-Evrópa	7,1	8,9	7,9	21,4	14,7
Benelux	4,0	3,3	3,6	4,8	4,2
Bretlandseyjar	21,6	19,4	20,6	12,7	16,6
S-Evrópa	6,5	8,1	7,2	14,5	10,9
N-Ameríka	15,6	16,2	15,9	12,8	14,3
Annað	11,6	11,7	11,7	12,1	11,9
ALLS	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

⁸. Þessar fjöldatölur eru ekki nákvæmar en þó örugglega nærrí lagi. Einkum er stuðst við talningu Ferðamálaráðs Íslands í Leifsstöð þar sem greint var á milli brottfararfærþega af 12 mismunandi þjóðernum – en þeir sem eru af öðru þjóðerni eru settir undir “annað”. Hér er auk þess stuðst við þjóðernaskiptingu í könnunum RRF. Þar er t.d. áætlaður fjöldi gesta frá Austurríki (tilheyrir Mið-Evrópu), Belgíu, Lúxemborg (Benelux lönd) og Portúgal (Suður-Evrópu) - sem eru lönd sem Ferðamálaráð greinir ekki sérstaklega.

4.1 Gistinætur eftir markaðssvæðum

Gististaður á hálandi Íslands. Hjóreiðafólk er fjölmennast frá Mið-og Suður Evrópu.

Mynd: RG

Á næstu töflu má sjá meðaldvöl erlendra ferðamanna eftir markaðssvæðum, samkvæmt könnunum RRF, annars vegar að sumri til og hins vegar utan sumartíma. Niðurstaðan er sú að ferðamenn frá Mið- og Suður-Evrópu, Benelux löndunum og löndum utan helstu markaðssvæða dvelja að jafnaði mun lengur á Íslandi en gestir frá Norðurlöndunum, Bretlandseyjum og Norður-Ameríku.

10. tafla Meðaldvöl erlendra ferðamanna eftir markaðssvæðum 2004

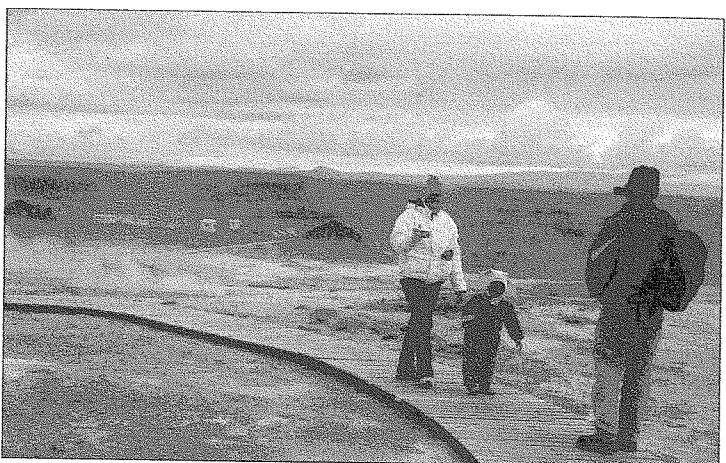
Nætur	Sumar	Útan sumars	Meðaltal
Norðurlönd	7,5	4,9	5,9
Mið-Evrópa	12,8	8,6	11,7
Benelux	12,7	4,6	9,2
Bretlandseyjar	7,1	4,2	5,3
S-Evrópa	11,3	6,4	9,7
N-Ameríka	6,7	5,7	6,1
Annað	12,5	7,7	10,1
Meðaltal	9,9	5,6	7,7

Flestar gistinætur erlendra ferðamanna á Íslandi árið 2004 voru meðal gesta frá Mið-Evrópu en litlu færri meðal ferðamanna frá Norðurlöndunum, eins og sjá má á 11. töflu.

11. tafla Fjöldi gistináttu erlendra ferðamanna eftir markaðssvæðum 2004

1000 nætur	Sumar	Útan sumars	ALLS
Norðurlönd	294	292	586
Mið-Evrópa	490	125	615
Benelux	109	31	140
Bretlandseyjar	160	159	319
S-Evrópa	292	85	377
N-Ameríka	157	168	325
Annað	271	162	433
ALLS	1.773	1.022	2.795

Mikill munur er á hlutfalli gisti-náttu ferðamanna frá mismunandi markaðssvæðum eftir árstíðum, eins og sjá má á 12. töflu. Þannig var áætlað hlutfall gisti-náttu ferðamanna frá Mið-Evrópu, S-Evrópu og Benelux löndunum um 51% af heild sumarið 2004 en einungis 24% utan sumars. Þessu var hins vegar öfugt farið meðal Norður-landabúa, Bretna og íbúa Norður-Ameríku sem voru með 34% af gisti-nóttum erlendra ferðamanna á Íslandi sumarið 2004 en 61% gisti-náttanna utan sumars. Hlutfall gisti-náttu ferðamanna utan helstu markaðssvæða var svipað að sumri og utan þess.

Ferðamenn á Hveravöllum.

Mynd: RG

12. tafla Hlutfall gisti-náttu erlendra ferðamanna eftir markaðssvæðum 2004

Hlutfall - %	Sumar	Útan sumars	ALLS
Norðurlönd	16,6	28,8	20,8
Mið-Evrópa	27,6	12,2	22,3
Benelux	6,2	3,0	5,0
Bretlandseyjar	9,0	15,6	11,4
S-Evrópa	16,5	8,3	13,6
N-Ameríka	8,8	16,2	11,4
Annað	15,3	15,9	15,5
ALLS	100,0	100,0	100,0

Þessi munur sést enn betur á næstu töflu. Þannig voru 78-80% af gisti-nóttum ferðamanna frá Mið-Evrópu, Suður-Evrópu og Benelux löndunum hér að sumarlagi árið 2004 en einungis 18-22% af gisti-nóttum þeirra voru utan sumartíma. Meðal ferðamanna frá Norðurlöndunum, Bretlandi og Norður-Ameríku skiptust gisti-náttar á Íslandi hins vegar nokkuð jafnt milli sumars og annarra mánaða ársins.

13. tafla Skipting gisti-náttu erlendra ferðamanna sumar og utan sumars 2004 - eftir markaðssvæðum

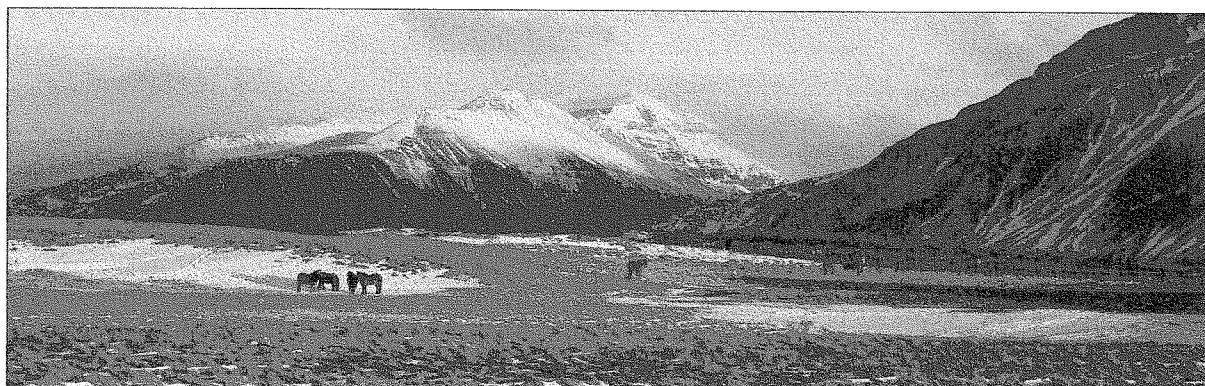
Hlutfall - %	Sumar	Útan sumars	ALLS
Norðurlönd	50,2	49,8	100,0
Mið-Evrópa	79,7	20,3	100,0
Benelux	77,9	22,1	100,0
Bretlandseyjar	50,2	49,8	100,0
S-Evrópa	77,5	22,5	100,0
N-Ameríka	48,6	51,4	100,0
Annað	62,6	37,4	100,0
ALLS	64,0	36,0	100,0

Þessi misskipting á gistenóttum erlendra ferðamanna eftir landshlutum sést betur á 16. töflu. Samkvæmt henni er áætlað að um 53% af gistenóttum erlendra ferðamanna á höfuðborgarsvæðinu og Suðurnesjum árið 2004 hafi verið utan sumartíma en einungis 14-23% gistenóttum erlendra ferðamanna í öðrum landshlutum.

16. tafla Hlutfall gistenáttu erlendra ferðamanna 2004 – eftir landshlutum

Hlutfall - %	Sumar	Útan sumars	ALLS
Vesturland	79,8	20,2	100,0
Vestfirðir	77,6	22,4	100,0
Norðurland	77,2	22,8	100,0
Austurland	86,1	13,9	100,0
Suðurland	82,2	17,8	100,0
Höfuðb.svæði og Suðurnes	46,6	53,4	100,0
ALLS	64,0	36,0	100,0

4.3 Gistinætur eftir gismáta

Frá Árnanesi við Hornafjörð.

Mynd: RG

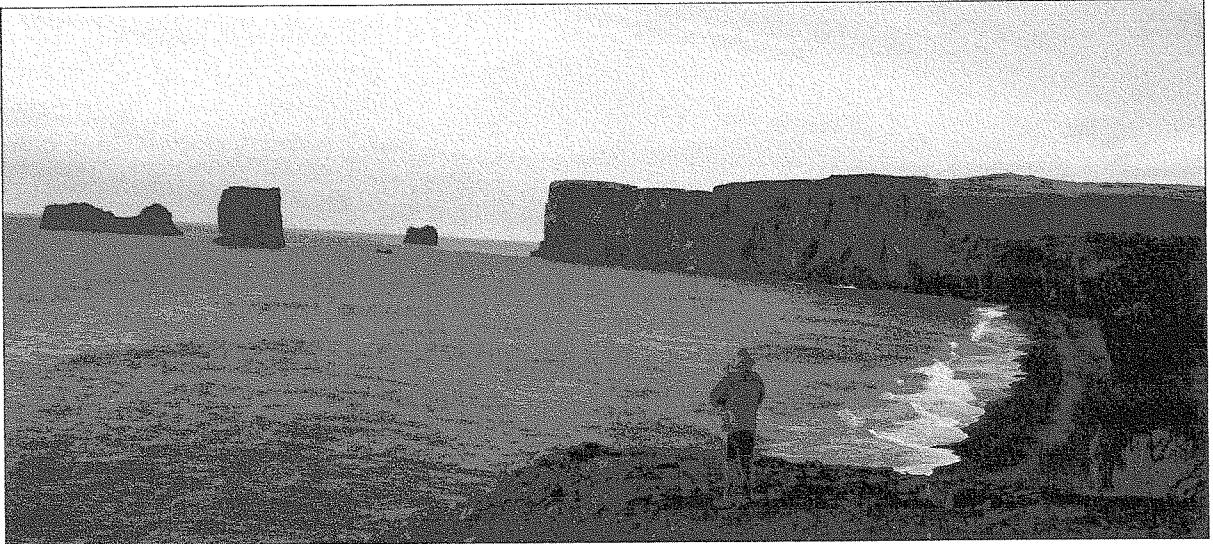
Samkvæmt niðurstöðum úr rannsóknum RRF var vel yfir helmingur gistenáttu erlendra ferðamanna árið 2004 á hótelum og gistiheimilum en því næst komu gistinætur á tjaldsvæðum og hjá vinum/kunningum.⁹

17. tafla Fjöldi gistenáttu erlendra ferðamanna 2004 - eftir gismáta

1000 nætur	Sumar	Útan sumars	ALLS
Hótel og gistiheimili	888	683	1.571
Tjaldsvæði	400	14	414
Farfuglaheimili	108	55	163
Á víðavangi	92	9	101
Hjá vinum	136	179	315
Annað	149	82	231
ALLS	1.773	1.022	2.795

⁹. Undir "annað" fellur m.a. gisting í fjallaskálum, sumarhúsum, svefnþokagisting í félagsheimilum o.fl.

4.2 Gistenætur eftir landshlutum

Við Dyrhólaey.

Mynd: RG

Á næstu þremur töflum verður gerð grein fyrir áætlunum um fjölda og hlutfall gistenáttu erlendra ferðamanna eftir landshlutum á Íslandi árið 2004. Það ár eru gistenætur erlendra ferðamanna áætlaðar um 2.795 þúsund, eins og áður hefur komið fram.

Um helmingur gistenáttu erlendra ferðamanna var á höfuðborgarsvæðinu eða Suðurnesjum en helmingur á landsbyggðinni.

14. tafla Fjöldi gistenáttu erlendra ferðamanna 2004 - eftir landshlutum

	1000 nætur	Sumar	Útan sumars	ALLS
Vesturland	142	36	178	
Vestfirðir	52	15	67	
Norðurland	363	107	470	
Austurland	204	33	237	
Suðurland	355	77	432	
Höfuðb.svæði og Suðurnes	657	754	1.411	
ALLS	1.773	1.022	2.795	

Gistenóttum erlendra ferðamanna á Íslandi er mjög misskipt milli suðvesturhorns og landsbyggðar eftir árstíðum. Þannig er áætlað að 63% af gistenóttum erlendra ferðamanna sumarið 2004 hafi verið á landsbyggðinni en einungis 26% af gistenóttum þeirra utan sumars.

15. tafla Hlutfall gistenáttu erlendra ferðamanna 2004 - eftir landshlutum

	Hlutfall - %	Sumar	Útan sumars	ALLS
Vesturland	8,0	3,5	6,4	
Vestfirðir	2,9	1,5	2,4	
Norðurland	20,5	10,5	16,9	
Austurland	11,5	3,2	8,5	
Suðurland	20,0	7,5	15,5	
Höfuðb.svæði og Suðurnes	37,1	73,8	50,3	
ALLS	100,0	100,0	100,0	

Helmingur gistenátta erlendra ferðamanna sumarið 2004 voru á hótelum eða gistiheimilum, en um tveir þriðju hlutar gistenátta þeirra utan sumartíma. Um 23% gistenátta að sumarlagi voru á tjaldsvæðum en um 17% gistinga utan sumartíma voru hjá vinum eða kunningjum.

18. tafla Hlutfall gistenátta erlendra ferðamanna 2004 - eftir gistimáta

Hlutfall - %	Sumar	Után sumars	ALLS
Hótel og gistiheimili	50,1	66,8	56,2
Tjaldsvæði	22,6	1,4	14,9
Farfuglaheimili	6,1	5,4	5,8
Á víðavangi	5,2	0,9	3,6
Hjá vinum	7,6	17,4	11,2
Annað	8,4	8,1	8,3
ALLS	100,0	100,0	100,0

Áhugasamir ferðamenn við hvalaskoðun á Skjálfandaflóa.

Mynd: RG

Nær öll tjaldgisting átti sér stað yfir sumarmánuðina þrjá og sömuleiðis þorri gistinga í tjöldum eða húsbílum á víðavangi, tveir þriðju hlutar gistenátta á farfuglaheimilum og rúmur helmingur gistenátta á hótelum og gistiheimilum. Hins vegar var meirihluti gistinga hjá vinum eða kunningjum utan sumartíma.

19. tafla Skipting gistenátta erlendra ferðamanna sumar og utan sumars 2004 - eftir gistimáta

Hlutfall - %	Sumar	Után sumars	ALLS
Hótel og gistiheimili	56,5	43,5	100,0
Tjaldsvæði	96,6	3,4	100,0
Farfuglaheimili	66,3	33,9	100,0
Á víðavangi	91,1	8,9	100,0
Hjá vinum	43,2	56,8	100,0
Annað	64,5	35,5	100,0
ALLS	63,4	36,6	100,0